

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **V. M.**, zast. Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou, se sídlem Nádražní 38/8, Český Těšín, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2020, č. j. OAM-1030/ZA-ZA12-ZA21-2019, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 8. 2021, č. j. 62 Az 29/2020 – 33,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti 4.114 Kč k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Beaty Kaczynské, advokátky, se sídlem Masarykovy sady 76/18, Český Těšín, do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím rozhodl o zastavení řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť se jedná o nepřijatelnou opakovanou žádost dle § 10a písm. e) téhož zákona.

[2] Žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobu, které krajský soud nadepsaným rozsudkem vyhověl, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Krajský soud shledal napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, neboť žalovaný v odůvodnění nevysvětlil, jak dospěl k závěru, že od rozhodnutí o předchozí žádosti o mezinárodní ochranu nedošlo v zemi původu žalobce k podstatné změně z hlediska obecné bezpečnostní a politické situace. Z rozhodnutí nelze zjistit, z jakých podkladů a skutečností žalovaný při této úvaze vyšel.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen stěžovatel) kasační stížnost. Má za to, že napadené rozhodnutí není nepřezkoumatelné, naopak je založeno na dostatečných podkladech a je dostatečně odůvodněno. Krajský soud měl vyjít z obsahu spisu stěžovatele, v němž jsou založeny informace o zemi původu a podklady z předchozího řízení o žádosti žalobce. Stěžovatel v odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, z jakých informací o zemi původu vyšel, žalobce se s nimi seznámil. Úvaha o tom, že situace v zemi původu nedoznala změn, je sice stručná, avšak z žádného předpisu neplyne, že by stěžovatel musel provádět rozbor původní a nynější situace a opakovat informace ze zpráv o zemi původu. Tento postup stěžovatele je v souladu s judikaturou NSS, např. „rozsudky“ ze dne 26. 6. 2019, č. j. 6 Azs 15/2019 – 26, či ze dne 5. 11. 2020, č. j. 9 Azs 231/2020 - 38.

[4] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že tato není důvodná, neboť krajský soud věc posoudil v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu týkající se požadavků kladených na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů (např. rozsudek ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 – 73). Pokud stěžovatel neuvedl, jaký skutkový základ vzal za zjištěný a jak jej následně hodnotil, je třeba na takové rozhodnutí pohlížet jako na nepřezkoumatelné (rozsudek NSS ze dne 10. 4. 2014, č. j. 7 Afs 14/2014 – 80). Z „rozsudku“ NSS č. j. 9 Azs 185/2017 – 38 pak vyplývá, že rozhodnutí o zastavení řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu musí obsahovat odůvodněný závěr o tom, že nedošlo od podání první žádosti o mezinárodní ochranu ke změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a za stěžovatele v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. jedná zaměstnanec s vysokoškolským právnickým vzděláním.

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ve znění zákona č. 77/2021 Sb., *jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost.*

[7] Vymezením institutu nepřijatelnosti a výkladem konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. Tuto judikaturu je možné přiměřeně aplikovat i na právní úpravu účinnou od 1. 4. 2021. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[8] Nejvyšší správní soud uvádí, že z kasační stížnosti nevyplývá, že by stěžovatel tvrdil, že v posuzované věci nastala některá z prvních tří alternativ zakládajících přesah vlastních zájmů stěžovatele. Nejedná se o otázky dosud nejudikované, judikované nejednotně, popř. u nichž by bylo třeba dosavadní judikaturu revidovat. Stěžovatel má pouze za to, že závěr krajského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného je nesprávný a nesouladný s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu. K tomu lze uvést, že i pokud by toto tvrzení stěžovatele bylo důvodné, mohlo by to založit přijatelnost kasační stížnosti jen ve zcela výjimečných případech s ohledem na to, že ani případné pochybení krajského soudu by nemohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. Stěžovateli jakožto správnímu orgánu totiž hmotná práva nenáleží.

[9] S ohledem na shora uvedené proto postačí stručně shrnout, že v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, čj. 3 Azs 6/2011- 96, č. 2642/2012 Sb. NSS, bod 19, se uvádí:

pokračování

„Odůvodnění správního rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřijatelnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany proto musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr správního orgánu o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřijatelnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.“ (Zdůraznění doplněno.)

[10] K náležitostem odůvodnění správních rozhodnutí se Nejvyšší správní soud již mnohokrát vyslovil ve své judikatuře. Poukázat lze např. na rozsudek ze dne 13. 6. 2007, č. j. 5 Afs 115/2006 - 91, v němž NSS konstatoval, že „[o]bsahem odůvodnění rozhodnutí je především rozbor a zhodnocení podkladů rozhodnutí, správní orgán musí uvést, jakými úvahami se při jejich hodnocení řídil, dále jakými úvahami se řídil při výkladu právních předpisů a jejich jednotlivých ustanovení, jakož i to, proč byly aplikovány způsobem, který vedl k výslednému rozhodnutí.“ V odstavci 18. rozsudku ze dne 30. 7. 2013, č. j. 4 As 76/2013 - 21, pak NSS uvedl, že „podle § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, musí správní orgán v odůvodnění uvést důvody výroku, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Smyslem a účelem odůvodnění je ozřejmit, proč správní orgán rozhodl, jak rozhodl, neboť jen tak lze ověřit, že důvody rozhodnutí jsou v souladu s právem a nejsou založeny na libovůli (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 6. 3. 1997, sp. zn. III. ÚS 271/96, č. 24/1997 Sb. ÚS).“

[11] Závěr krajského soudu vyslovený v napadeném rozsudku, že stěžovatel je povinen řádně odůvodnit svůj závěr, že v zemi původu žalobce nedošlo od doby rozhodování o předchozí žádosti žalobce o mezinárodní ochranu k zásadní změně v politické a bezpečnostní situaci relevantní pro posouzení opakované žádosti o mezinárodní ochranu, tedy nijak neodporuje ustálené judikatuře Nejvyššího správního soudu k této otázce, naopak je s ní v úplném souladu.

[12] Pokud stěžovatel odkazoval na některá rozhodnutí NSS, z nichž dle jeho názoru vyplývá opačný názor, Nejvyšší správní soud uvádí, že konkrétní požadavky na náležitosti odůvodnění se mohou lišit dle skutkových okolností konkrétní věci, např. s ohledem na žadatelem uplatněná tvrzení, na obecně známé skutečnosti či skutečnosti známé stěžovateli z jeho úřední činnosti ohledně vývoje v jednotlivých zemích původu apod. Proto v některých případech postačí stručné zhodnocení otázky změny politické a bezpečnostní situace, v jiných případech, zejména s ohledem na uvedené okolnosti, bude nezbytné hodnocení detailnější.

[13] Ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti. S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud proto nepřistoupil k meritornímu přezkumu kasační stížnosti a podle § 104a odst. 1 s. ř. s. ji odmítl pro nepřijatelnost.

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (k tomu srov. usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 As 287/2020 - 33, část III. 4.). Stěžovatel v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalobce naopak ve věci měl úspěch, proto má právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v plné výši. Žalobce byl v řízení zastoupen advokátkou, která učinila jeden úkon právní služby (vyjádření ke kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za výše uvedený úkon tak náleží žalobci náhrada odměny jeho zástupkyně ve výši 3.100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4

písm. d) advokátního tarifu a náhrada hotových výdajů ve výši režijního paušálu 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, celkem tedy 6.800 Kč. Zástupkyně žalobce doložila, že je plátcem DPH, proto se náhrada nákladů řízení zvyšuje o částku této daně a činí celkem 4.114 Kč. Soud stanovil stěžovateli přiměřenou lhůtu k zaplacení náhrady nákladů řízení žalobci.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2021

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu